

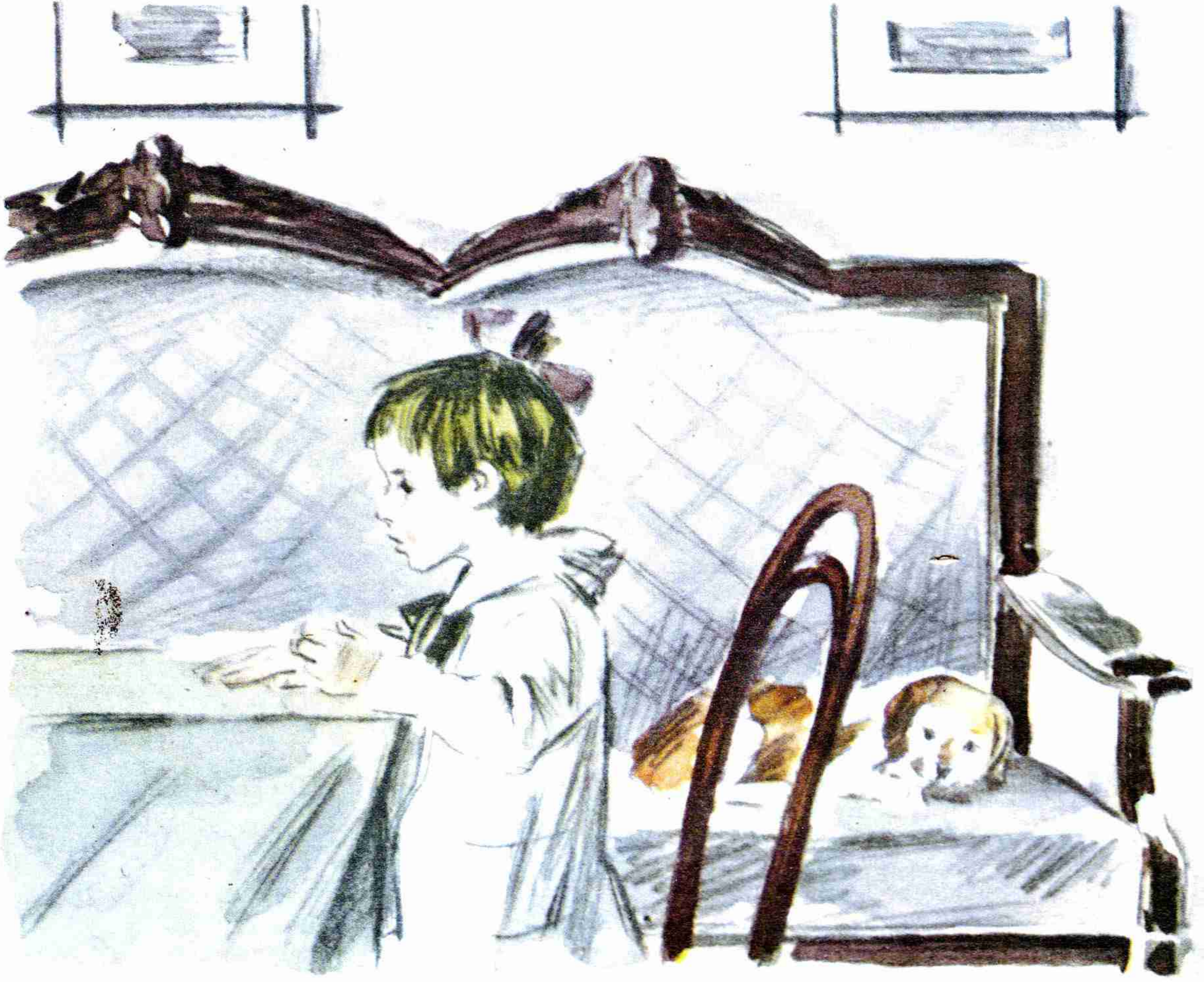

ఎ. కుప్రీన్

రమ్యమో?

Rs. 2000

చిన్నారి మిత్రమా, నీకు దాన్ని గురించి తెలుసుకోవాలని వుంటే నే చెప్పేది శ్రద్ధగా విను. టేబుల్ క్లాత్ ని ఏం చెయ్యకు, అంచుల్ని అలా మెలిపెట్టకు.

నేను చెప్పదల్చుకున్నదాని పేరు యూష్కా. మొదట్లో అది ఎలా వుండేదో తెలుసా? రెండు చురుకైన కళ్ళూ, లేతగులాబిరంగు గల చిన్నముక్కుతో ఒక చిన్న వూలుబంతిలాగ వుండేది. ఈ వూలుబంతి కిటికీ గడప మీద ఎండలో వెచ్చగా కూర్చునీ, సాసర్ లో పోసిపెట్టిన పాలను కళ్ళ మూసుకుని కతుకుతూనూ అస్తమానం “గుర్గుర్” మంటూనూ, కిటికీ అద్దంమీద వాలే యీగల్పి పంజాతో కొడుతూనూ, నేలమీద అటూ యిటూ గెంతుతూనూ, కాగితం ముక్కుతోనో, దారపు వుండతోనో, ఏమీ లేకపోతే తన తోకతోనో ఆటలాడుతూనూ కాలం గడిపేది. రంగురంగుల మచ్చలున్న యీ చిన్ని వూలుబంతి వున్నట్టుండి పెద్ద, సాగసైన పిల్లిగా,

నిజంగా అందమైన పిల్లిగా, పిల్లుల్ని ప్రేమించే వాళ్ళందరికీ కన్నుకుట్టేలాగ ఎలా మారిపోయిందో మాకెవరికీ జ్ఞాపకం లేదు.

ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే ఇది పిల్లులన్నిటినీ మించిన పిల్లి. అది ఎరుపు చాయగల గోధుమ రంగు మచ్చలతో వుండేది, బోర తెల్లగా శోభాయమానంగా వుండేది, నల్లటి పాడుగాటి మీసాలుండేవి, ఒళ్లు మెత్తని పాడుగాటి ఉన్ని కోటులాగ వుండేది, వెనక కాళ్లు దట్టమైన బొచ్చుతో గుబురుగా వుండేవి. తోక లాంతరు చిమ్మీలు తుడిచే పాడుగైన కుచ్చు బ్రష్లాగ వుండేది.

ఆ కుక్కపిల్లని కిందికి దించు, నీకా. కుక్కపిల్ల చెవి అంటే ఆటవస్తువు అనుకుంటున్నావా? ఎవరైనా నీ చెవిని అలాగే మెలిపెడితే నీకెలా వుంటుంది? ఆ పని మానెయ్, లేకపోతే నేను నీకీ కథ చెప్పను.

ఆఁ అదీ. మంచిపని. యూష్కెను గురించిన గొప్ప సంగతి ఏమిటంటే దాని స్వభావం. చిన్నారి నీకా, మన జీవితంలో అనేక జంతువులు తటస్థ పడుతున్నాయి. రకరకాల ఆ జంతువుల్ని గురించి నీకు అసలేమైనా తెలుసునేమో నువ్వు ఎప్పుడైనా ఆలోచించావా? ఉదాహరణకి మనకి తెలిసిన కుక్కల్నే తీసుకో. ప్రతి కుక్కకీ ఒక ప్రత్యేక స్వభావం వుంటుంది, సొంత అలవాట్లుంటాయి. పిల్లుల సంగతి, గుర్రాల సంగతి, పక్షుల సంగతి కూడా అంతే.

ఉదాహరణకి, నీలాగ కాళ్ళూ చేతులూ ఒక్క నిమిషం వూరుకోని చిలిపి పిల్లని నువ్వెప్పుడైనా చూశావా నీకా? ఎందుకు నీ చేతివేలు అలా కంట్లో గుచ్చుకుంటావ్? అలా చేస్తూంటే నీకు ఒక దీపం రెండు దీపాల్లాగ కనబడుతోందా? ఆ రెండు దీపాలూ ఒక దానికొకటి దూరమై వేలు తీసెయ్యగానే మళ్ళీ కలుసుకుని ఒకటై పోతున్నాయా? ఎప్పుడూ నీ చేతి వేళ్లని కంట్లో పెట్టుకోకు, తెలిసిందా?

అలాగే జంతువుల్ని గురించి హీనంగా మాట్లాడే వాళ్లని ఎప్పుడూ నమ్మకు. గాడిద నోరులేని జంతువని నీకెవరైనా చెప్పొచ్చు. ఎవరైనా ఓ మనిషిని మొండివాడూ, బద్ధకస్తుడూ, పెద్ద తెలివిగలవాడూ కాడని అనుకుంటే వాణ్ణి గాడిద అంటారు. కాని గాడిద తెలివిగల జంతువేకాక, సమ్రమైన, దయగల, కష్టించి పనిచేసే జంతువు కూడా అని నువ్వు తెలుసుకోవాలి. అయినా, ఎవరైనా దాని వీపుమీద అది మోయలేనంత బరువు వేసినా, పందెపు గుర్రంలాగ దానిమీద ఎవరైనా ఎక్కి సవారీ చేయాలనుకున్నా అది కదలకుండా అలాగే నిలబడిపోతుంది. “ఇది నాకు చాలా ఎక్కువ. యీ బరువు నేను మోయలేను. ఎంతమాత్రం మోయలేను” అని నోరెత్తకుండానే చెప్పేస్తుంది. నడిపేవాడు కొరడా తీసుకుని ఎంత బాదినాసరే, గాడిద ముందుకు ఒక్క అడుగు కూడా వెయ్యదు.

గుర్రం సంగతి పూర్తిగా వేరు. అది చంచలమైనది. దానికి ఓర్మి తక్కువ. తొందరగా కోపం వచ్చేస్తుంది. అది తరచుగా తన శక్తికిమించి పనిచేసి, ఆ శ్రమ మూలంగా దారిలో కూలబడిపోతుంది.

“పెద్దబాతులాంటి దద్దమ్మ” అనే సామెత ఒకటుంది. నిజానికి పెద్దబాతు అంతటి తెలివిగల పక్షి మరోటిలేదు. పెద్దబాతు తన యజమాని అడుగుల చప్పుడు గుర్తుపడుతుంది. ఉదాహరణకి రాత్రి పొద్దు

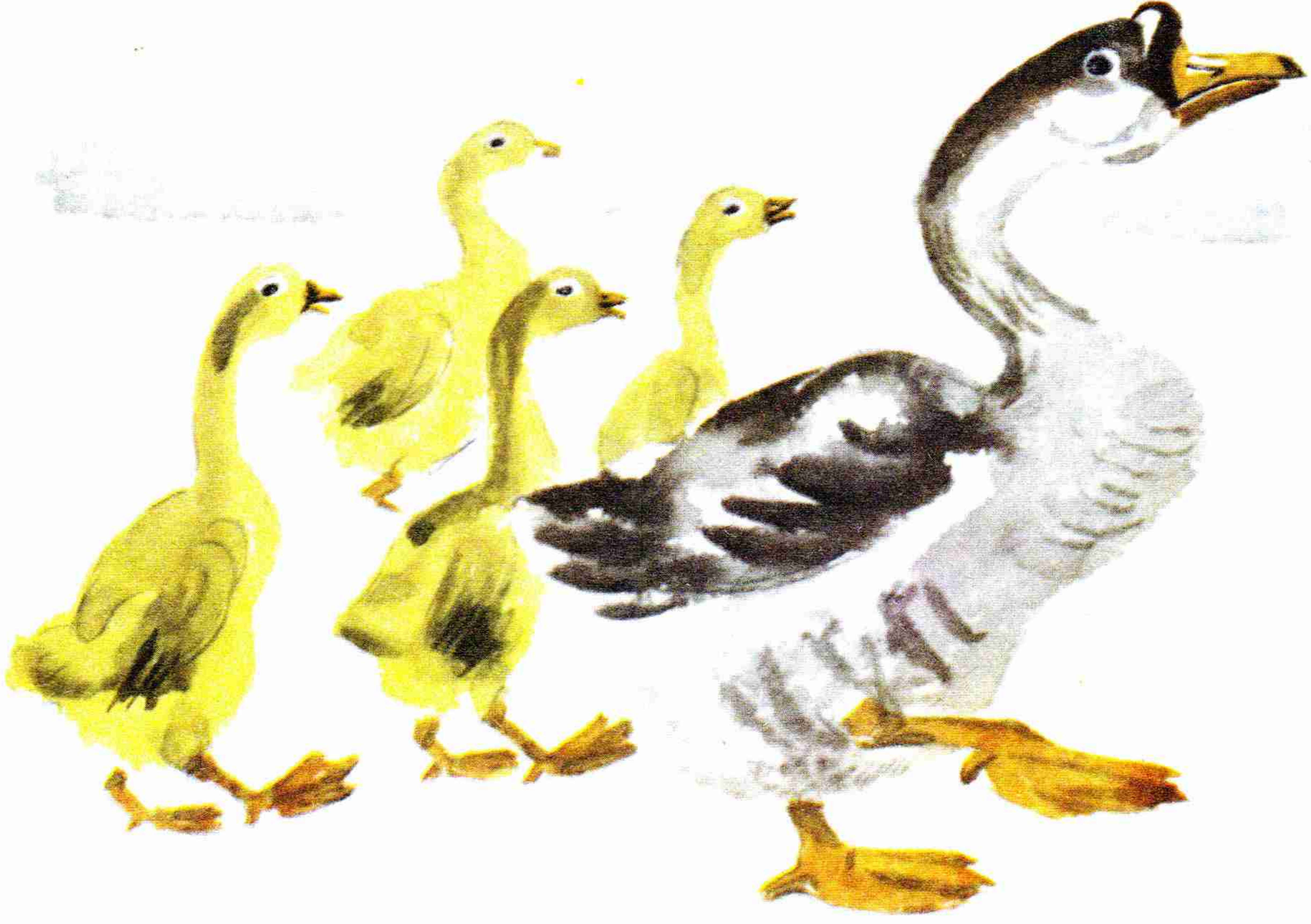

పోయిన తరువాత తమ యజమాని ఇంటికి వచ్చినప్పుడు అతను గేటుదాటి ఆవరణగుండా గుమ్మంలోకి నడిచి వస్తే పెద్దబాతులు, తాము అసలక్కడ లేనట్టే మహా నిశ్చబ్దంగా వుంటాయి. కాని ఎవరైనా పరాయి మనిషి కనక వచ్చాడంటే, “ఎవరిక్కడ తిరుగాడేది?” అని అడుగుతున్నట్టుగా, వెంటనే పెద్ద గోల మొదలెడతాయి.

అదుగో, మళ్ళీ ఏమిటాపని నీకా?.. ఆ కాగితాన్ని నమలకు. వుమ్మేసెయ్... పెద్దబాతులు ఎంత అద్భుత మైన తలిదండ్రులో తెలుసా! ఆడబాతూ, మొగబాతూ వంతుల ప్రకారం ఒకదాని తరువాత ఒకటి గుడ్ల మీద కూర్చుని పొదుగుతాయి. నిజానికీపనిలో ఆడబాతు కంటే మొగబాతే మెరుగు. ఆడబాతు కనక నీళ్లలో ఎక్కువసేపు తిరుగుతూ అందరు ఆడవాళ్ళూ చేసినట్టే తన ఇరుగుపొరుగువాళ్లతో బాతాఖానీ కొడుతూవుంటే మగబాతు అక్కడికి వచ్చి దాని జుట్టు పట్టుకుని లాగి మర్యాదగా గూటికి తీసుకుపోయి, తల్లిగా దాని పనులు చేయమని చెబుతుంది. ఇది వాస్తవం!

బాతుల కుటుంబం షికారుకు వెళ్ళినప్పుడు చూడటం తమాషాగా వుంటుంది. కుటుంబ యజమానీ, రక్షకుడూ అయిన మొగబాతు ముందు నడుస్తుంది. ఎంతో గర్వంగా ఆడంబరంగా ముక్కు పైకెత్తి మరీ

నడుస్తుంది. అప్పుడు మిగతా పక్షులన్నిటినీ తనకంటే తక్కువ పక్షుల్లాగా చిన్నచూపు చూస్తుంది. నీకా, అనుభవంలేని కుక్కపిల్ల లేక నీలాంటి చపలచిత్తపు పిల్ల ఏదైనా పక్కకి తొలిగి దానికి దారి యివ్వకపోతే ఇక చూసుకో గొడవ జరిగిందన్నమాటే. అది కోపంతో తన మెడని నేలకి తగిలేటంత కిందికి దించి పాములా బుసలు కొడుతుంది. తరవాత నోరు తెరిచి అడ్డంవచ్చిన పిల్ల కాలు పట్టుకుంటుంది. మర్నాడు చూసుకుంటే నీ మోకాలు కింద నల్లటి కాటు గుర్తు వుంటుంది. కుక్కపిల్ల అయితే కుయ్యోమంటూ బాధతో తన చెవిని విదిలించుకుంటూ అటూ ఇటూ పరుగెత్తవలసిందే.

బాతుపిల్లలు తమ తండ్రి వెనకవెనకే నడుస్తాయి. అవి పసుపుపచ్చగా మెత్తని విల్లో పూలలాగ వుంటాయి. ఒకదానినొకటి ఆనుకుని దగ్గరదగ్గరగా వుంటాయి. బిగ్గరగా అరుస్తూవుంటాయి. వాటి వంకర మెడలమీద యీకలుండవు. బోసిగా వుంటాయి. వాటి కాళ్ళ సరిగా నిలవక పూగులాడుతూ వుంటాయి. వాటిని చూస్తే అవి పెరిగి పెద్దవైన తరవాత వాళ్ళ నాన్నలాగ అందంగా తయారౌతాయని నమ్మడం కష్టం. అమ్మ అందరికీ వెనక నడుస్తుంది. ఆమెను వర్ణించడం చాలా కష్టం. ఆమెగారి ముఖవైఖరి పర

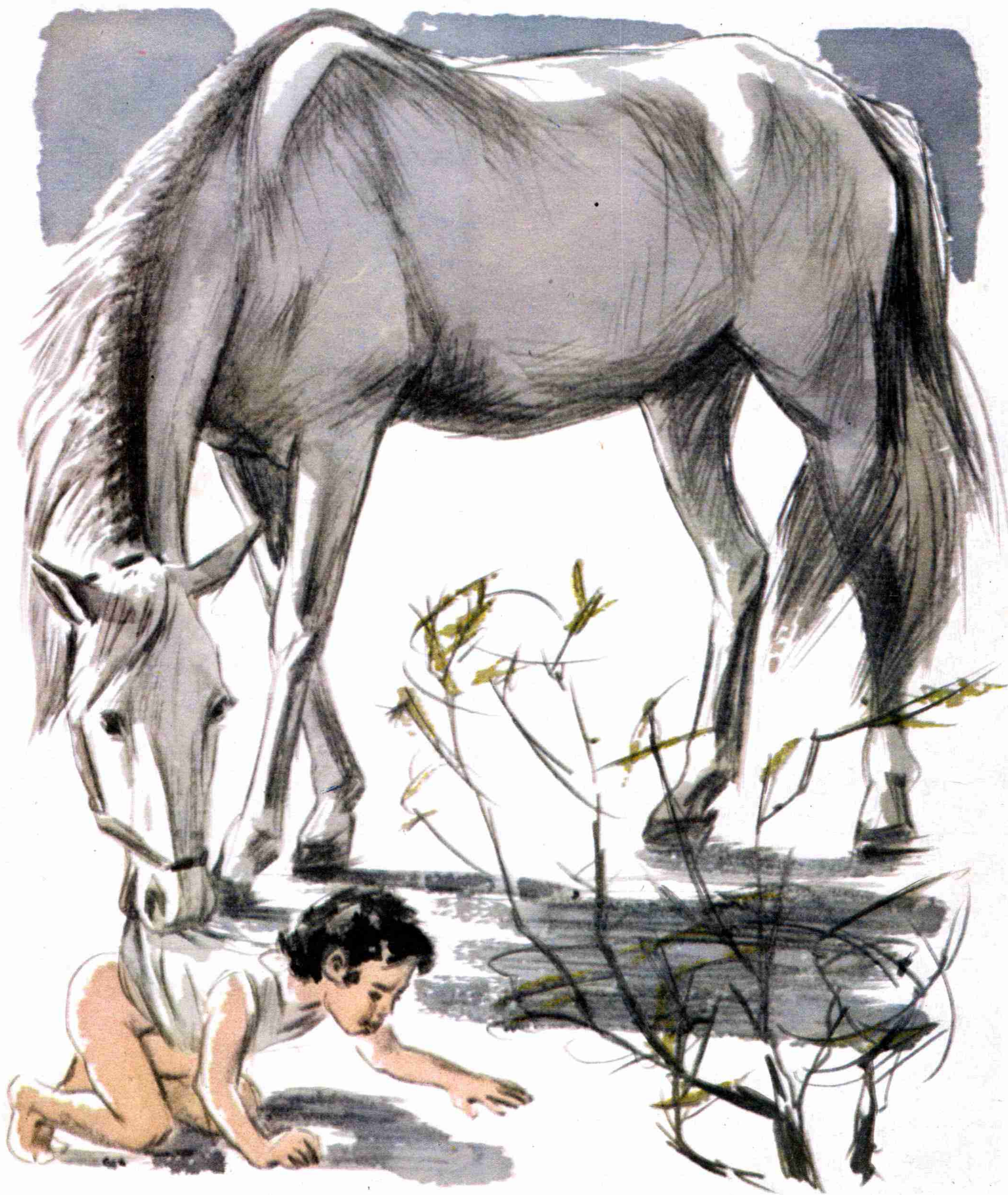
మానంద భరితంగానూ, విజయోన్మత్తంగానూ వుంటుంది. ఆమె అందరికీ ఇలా అని చెబుతోందా అని పిస్తుంది: “అద్భుతమైన నా భర్తనీ, దివ్యమైన నా పిల్లల్నీ చూసి ప్రపంచమంతా మెచ్చుకోవాలని నా కోరిక. నేను వాళ్ళ తల్లినీ, ఆయన భార్యనీ అయినప్పటికీ, నిజం చెప్పాలంటే యీ భూగోళంమీద మాకంటే ఉత్తములెవరూ లేరని చెప్పాలి.” అలా అలా ఆమె ఊగిసలాడుతూ ఊగిసలాడుతూ వెళ్లిపోతుంది.

నీకా, నీకు ఇంకో విషయం కూడా చెప్పాలి. పెద్దబాతులూ, మొసళ్ళను పోలివుండే పాట్టికాళ్ళ డాష్‌హౌండ్ కుక్కలూ, ఎప్పుడూ కార్లకింద పడవు తెలుసా? అయితే, ఈ రెండింటిలో ఏది ఎక్కువ వికారంగా వుంటుందో చెప్పడం కష్టమే అనుకో.

లేకపోతే గుర్రం సంగతే చూడు. గుర్రాన్ని గురించి జనం ఏమంటారు? గుర్రం నోరులేని జంతువనీ, అది కేవలం ఒక అందమైన జంతువనీ, స్థలాలను బాగా గుర్తుపెట్టుకునే జ్ఞాపకశక్తి గలదనీ, వడిగా పరుగెత్తగలదనీ అంటారు. ఈ లక్షణాలు తప్పిస్తే అది వరమ తెలివితక్కువ జంతువేగాక దూరదృష్టిలేని, చపలచిత్తపు, అవసరమైతే జంతువనీ అది ఎప్పుడూ మంచి మిత్రం కాదనీ అంటారు. కాని, గుర్రాన్ని చీకటి కొట్టంలో పెట్టివుంచేవాళ్ళూ, ఒక గుర్రపు పిల్లని తెచ్చి దాన్ని పెంచి పెద్దదాన్ని చేయడంలో వుండే ఆనందం ఏమిటో తెలియనివాళ్ళూ, తనను మాలీనుచేసేవానిపట్లా, తనకు నాడాలు వేయించేవానిపట్లా, తనకు దాణా, నీరూ పెట్టేవానిపట్లా గుర్రం ఎంత విశ్వాసంకలదిగా వుంటుందో ఎన్నడూ చూసివుండనివాళ్ళూ మాత్రమే అలాంటి తెలివితక్కువ మాట అనగలరు. అలాంటి మనిషి గుర్రంమీద ఎక్కి స్వారీచేయాలనీ, అది తనని కరవకుండా తన్నకుండా చూసుకోవాలనీ మాత్రమే అనుకుంటాడు. దానికి చల్లని నీళ్లు తాగించడం గురించిగానీ, రాళ్ళూ రప్పలూ లేకుండా మెత్తగా వుండే దారిలో దానిని తీసుకువెళ్ళడం గురించిగానీ, ఆగి నవ్వుడు దానికి దుప్పటీనో, లేక తన సొంత కోటునో కప్పడం గురించిగానీ ఆలోచించడు. మరి, అలాంటివాణ్ణి అతని గుర్రం ఎందుకు గౌరవించాలో నువ్వు చెప్పగలవా?

పుట్టుకతోనే రౌతు అయినవాణ్ణి ఎవరినైనా సరే అడిగితే, గుర్రమంతటి తెలివిగల, దయగల, ఉదాత్తమైన జంతువు మరోటి లేదని చెబుతాడు. అంటే, దాని యజమాని మంచివాడూ, నడవగాహన గలవాడూ అయినప్పుడే అనుకో.

అరబ్బులు గుర్రాన్ని తమ కుటుంబంలో ఒక సభ్యురాలిగా ఎంచుకుంటారు. అది ఒక నమ్మకమైన దాది అన్నట్టుగా చిన్న పిల్లల్ని తమ గుర్రపు సంరక్షణకింద వదిలేస్తారు. అలాంటి గుర్రం ఏంచేస్తుందో తెలుసా నీకా? తేలు వచ్చిందనుకో, దాన్ని తన డెక్కలతో నలిపి చంపేస్తుంది. దుష్టజంతువు ఏదైనా దగ్గరికి వస్తే దాన్ని కాళ్ళతో తన్ని చంపేస్తుంది. పాకే చంటిపాప కనక పురుగూ పుటా దాగివుండే పాదకేసి పాకి వెడితే అది మెల్లిగా వాడి చొక్కానుగాని లాగూనుగాని తన వళ్ళతో కరిచివట్టుకుని పైకెత్తి “కొంటే నాయవా ఆవదలో పడే చోటికి వెళ్ళకయ్యా” అని చెబుతున్నట్టుగా, పాపని డేరాలోకి తీసుకుపోతుంది.

ఒక్కొక్కప్పుడు గుర్రాలు తమ యజమానులను యెడబాయవలసి వస్తే బెంగతో చచ్చిపోతాయి, నిజంగానే కళ్లనీరు పెట్టుకుని ఏడుస్తాయి.

ఒక గుర్రాన్ని గురించి, మృతిచెందిన దాని యజమాని గురించి జపరోజ్యే కొసాక్లు పాడుకునే పాట ఒకటి చెప్తాను విను. అతను యుద్ధరంగంలో పడివున్నాడు:

చెంత చేరివున్న దతని గుర్రం
విడువలేక యజమాని కళేబరం
అతనిమీదను వాలే యీగలనది
పదిలంగా తోలుచుండే తోకతో
అతని కళ్లలోకి కళ్లుపెట్టి
తేరి చూచుచుండే ప్రేమతో
అతని ముఖములోన ముఖముపెట్టి
శ్వాస నూదుచుండే ఆశతో.

అయితే మరి, ఆ ఇద్దరిలో ఎవరి ప్రవర్తన సరైన దంటావు? ఆదివారంనాడు సర్దాకి సవారీచేసే రౌతా లేక జన్మతహా రౌతు అయినవాడా?

ఓ, అయితే నువ్వు పిల్లి సంగతి మరచిపోలేదన్నమాట? మంచిది. దాన్ని గురించి చెబుతాను.

నేను నీకు ఎన్నో ఇతర జంతువులను గురించి కూడా చెప్పి వుండేవాణ్ణి. పాపం, అందరిచేతా దూషింప బడే సీమ పండులు ఎంత శుభంగానూ, తెలివిగానూ వుంటాయో, కావలి కుక్కను మోసగించి మాంసం ముక్కను ఎత్తుకుపోవడంలో కాకులువయోగించే అయిదు రకాల జిత్తులను గురించి, ఒంటెలు ఎలా... వొద్దులే. ఒంటెల సంగతి వదిలేద్దాం, పిల్లి సంగతికే వద్దాం.

యూష్కా ఎక్కడ కావాలంటే అక్కడ నిద్రపోయేది — సోఫాలమీద, రగ్గులమీద, కుర్చీలమీద, పియానో మీద వుండే సంగీతపాఠపు కాగితంమీదా ఎక్కడపడితే అక్కడ. న్యూస్ పేపరుమీద పడుకోడమంటే దానికి మహాయిష్టం. పైపేజీకింద దూరి పడుకునేది. న్యూస్ పేపరు వాసనలో పిల్లికి చాలా యిష్టమైనదేదోవుంది. అంతేగాక కాగితం బాగా వెచ్చగా వుంటుంది.

అది ప్రతిరోజూ ఉదయాన్నే ఇంట్లో అందరూ లేవడం ఆరంభించినప్పుడు, ముందు నన్ను చూడటానికి వచ్చేది. అయితే నాపక్క గదిలో చిన్నపిల్లాడి సన్నని శబ్దం దాని సున్నితమైన చెవిని పడిన తరువాత మాత్రమే అనుకో నాదగ్గరికి వచ్చేది.

నా గది తలుపు ఎప్పుడూ దగ్గరికే వేసివుండేది కనక యూష్కా దానిని తన ముట్టెతోనో, పంజాతోనో

తోసి తెరిచేది. అది లోపలికి వచ్చి నా పక్కమీదికి దూకేది, నా చేతినో, నా బుగ్గనో తన గులాబిరంగు ముక్కుతో రాసి చిన్నగా “గుర్గుర్” అనేది.

అది తన జీవితంలో ఎప్పుడూ “మ్యావ్” అనలేదు. ఎల్లప్పుడూ చిన్నగా “గుర్గుర్” అనే మధురమైన శబ్దంచేసేది. కాని అందులో అనేక రకాలున్నాయి. దాని ఆందోళననీ, ప్రేమనీ, తిరస్కారానీ, కృతజ్ఞతనీ, అయిష్టానీ, మందలింపునీ, లేక డిమాండ్‌నీ తెలియచేసే రకరకాల “గుర్గుర్” శబ్దాలు. అది చిన్నగా “గుర్గుర్” అందంటే దాని అర్థం “నావెంట రా” అని.

అది మంచం మీదనుంచి కిందికి దూకి ఒక్కసారైనా వెనక్కి తిరిగి చూడకుండా గుమ్మంకేసి వెళ్లేది. నా విధేయతను అదెప్పుడూ శంకించేదికాదు.

నేను దాని ఆజ్ఞలను పాటించేవాణ్ణి. నేను తొందరగా దుస్తులు వేసుకుని, మసకమసకగా వుండే వసారాలోకి వెళ్లేవాణ్ణి. నాలుగేళ్ల కుర్రాడూ, వాళ్లమ్మా పడుకునే గది గుమ్మంబైట కనిపెట్టుకునివుండే దాని కళ్లు మరకతమణుల్లా మెరుస్తూవుండేవి. నేనా గదితలుపును దభాలున తెరిచేవాణ్ణి. నావెనక చిన్న “గుర్గుర్” శబ్దం అనుసరించేది. తన మెత్తని శరీరాన్ని మెలికలు తిప్పి, కుచ్చులాంటి తన తోకను అటూ యిటూ ఆడిస్తూ యూష్కా ఆ పిల్లాడుండే గదిలోకి దూరేది.

ఆతరువాత అందరికీ ఉదయపు పలకరింతల తతంగం జరిగేది. మొదట, ఓనూదిరి ఆధికారిక విధాయకపు పిలుపు సాగేది. అది అమ్మ మంచంమీదికి దూకేది “గుడ్మార్నింగ్ అమ్మా!” అన్నట్టుగా చిన్నగా “గుర్గుర్” అనేది. తన ముక్కుతో ఆమె చేతిని రాసేది, ఆతరువాత బుగ్గని తాకేది. దానితో ఆమె పలకరింపు అయి పోయేది. ఆ తరువాత అది కిందికి దూకి పిల్లాడు పడుకున్న మంచంమీదికి దూకేది. ఉభయాలూ ఒకళ్లనొకళ్లు ఆప్యాయంగా పలకరించుకునేవాళ్లు.

“గుర్గుర్, మితమా గుడ్మార్నింగ్, రాతి బాగా నిద్రపోయావా?”

“యూష్కె, నా ప్రేయతమా, నా అత్యంత ప్రేయమైన యూష్కె!”

అప్పుడు పక్క మంచం మీదనుంచి “కోల్యా, పిల్లిని ముద్దు పెట్టుకోవద్దని నీకెన్నిసార్లు చెప్పాను! పిల్లి దగ్గర క్రిములుంటాయి!” అనే మాటలు వినవచ్చేవి.

యూష్కె ఎన్నడూ తనకేమీ కావాలని గొడవ చేసేది కాదు. (తనకేదైనా ఉపకారం చేసినవాళ్లకి అది ఎల్లప్పుడూ స్రమంగానూ మనస్ఫూర్తిగానూ కృతజ్ఞత తెలిపేది.) కాని మాంసం తెచ్చియిచ్చే కుర్రాడి పిలుపునీ, వాడి అడుగుల చప్పుడీ అది వివరంగా చక్కగా పరిశీలించి తెలుసుకుంది. అది బైటే కనకవుంటే మాంసం కోసం తలవాకిట వసారాలో ఎప్పుడూ కనిపెట్టుకుని కూర్చునేది. ఇంట్లోనే వుంటే మాంసం కోసం వంటింటికి పరుగెత్తేది. వంటింటి తలుపుని తనంతటతానే బహు నేర్పుతో తెరిచేది. వంటింటి తలుపు గడియ, పిల్లాడు పడుకునే గది తలుపు గడియలాగ గుండ్రటి దంతపు పిడివుండే గడియకాదు. అది ఒక పాడుగాటి ఇత్తడి గడియ.

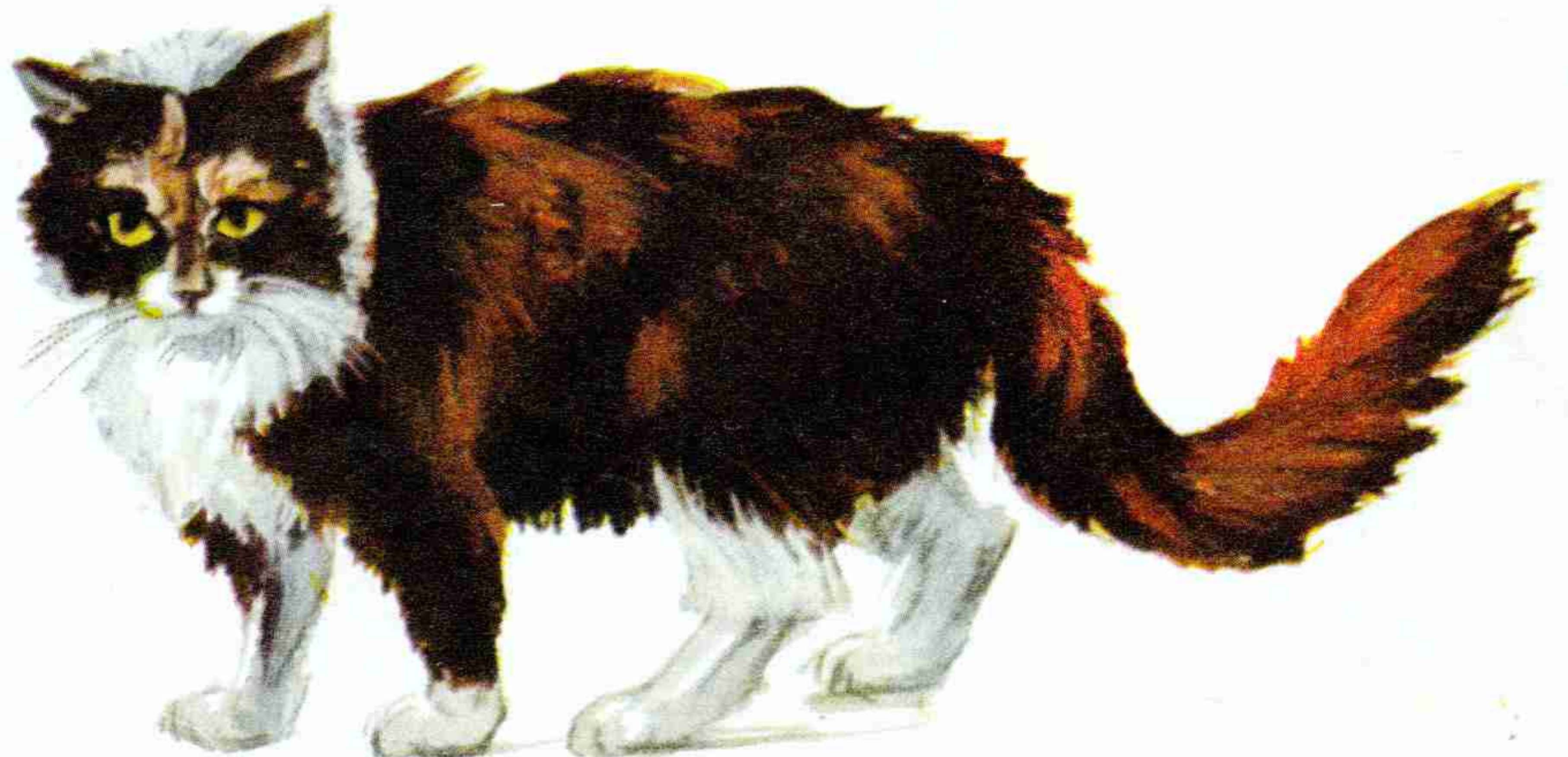

దాన్ని తెరవడానికి యూష్కా పరుగెత్తి ఎగిరి గడియ పిడిని తన ముంజేతి పంజాతో పట్టుకుని వెనక కాళ్ళ పంజాలను గోడకి తన్నిపెట్టి గడియతీసేది. దాని మెత్తని శరీరంతో అలా రెండు మూడుసార్లు తన్నిపెట్టి లాగితే క్లిక్ మనే శబ్దం వచ్చేది, అంటే గడియ తెరుచుకునేది. ఆతరువాత పని అంతా తేలికే.

ఒక్కోసారి మాంసం ముక్కను కోసి తూచడంలో ఆ కుర్రాడు ఎక్కువపైము తీసుకునేవాడు. అప్పుడు యూష్కా తన పంజాతో టేబుల్ అంచుల్ని పట్టుకుని అసహనంతో, హరిజాంటల్ బార్ మీద వ్యాయామకారుడు వూగినట్టు వెనక్కి ముందుకీ వూగుతూ వుండేది. కానైతే ఇదంతా ఎప్పుడూ నిశ్శబ్దంగానే జరిగేది.

మాంసంతెచ్చే కుర్రాడు ఉత్సాహవంతుడు, ఎర్ర బుగ్గల సిగ్గరీ. ప్రతిదానికీ నవ్వుతూ వుంటాడు. వాడికి జంతువులంటే తగనిప్రేమ. యూష్కాని నిజంగా ఎంతో ప్రేమించేవాడు, కాని అది మాత్రం వాణ్ణి ఎన్నడూ తన ఒంటిమీద చెయ్యి వెయ్యనిచ్చేది కాదు. వాడికేసి ధర్పంగా చూసి పక్కకి గెంతేది. అది బలే గర్విష్ట! దానికి సంబంధించినంతవరకు ఆ కుర్రాడు ప్రతిరోజూ తనకి మాంసం తెచ్చిపెట్టే ఎవరో ఒక కుర్రాడు మాత్రమే. తన కుటుంబంలో ఒక భాగం కాని వాటన్నిటినీ, తన రక్షణ కిందకీ తన ఆదరణ కిందకీ రాని వాటన్నిటినీ అది రాజదర్పంతో పరాయివిగా పరిగణించేది. అది మమ్మల్ని ఎంతో దయతో స్వీకరించేది.

“దాని ఆజ్ఞల్ని పాటించడమంటే నాకు యిష్టం. ఉదాహరణకి, నేను ఎండలో కర్బూజా పందిరి మొదట్లో కాండానికి పక్కన పెరిగిన మొలకలను కత్తిరిస్తూన్నాననుకో. అది కొంచెం శ్రమకలిగించే పని. అప్పుడు పైన వేసవి సూర్యుని మూలంగానూ కింద వేడెక్కిన భూమి మూలంగానూ నాకు ఉక్కబెట్టి చెమటలు కారుతూ వుంటాయి. యూష్కా మెల్లిగా నాదగ్గరకు వచ్చి

“గుర్గుర్” అంటుంది.

దాని అర్థం ఏమిటో తెలుసా, “రా నాకు దాహంగా వుంది” అని.

నేను కష్టమీద నిటారుగా నిలబడతాను. యూష్కా దారితీస్తూ ముందుకు వెడుతుంది. వెనక్కి తిరిగి చూడవే చూడదు. నేను దాని కోరికను నిరాకరించడానికి గాని, మెల్లిగా నడవడానికి గాని సహించగలనా? అది నన్ను తోటనుంచి ఇంటి ఆవరణలోకి, ఆతరువాత వంటింటి దగ్గరకి, అక్కడినుంచి వసారాగుండా నా గదికి తీసుకుపోతుంది. నేను మర్యాదగా దానికోసం అన్ని తలుపులూ తెరిచి సగౌరవంగా దాన్ని గదిలోకి వెళ్లనిస్తాను. నా గదిలోకి వెళ్లిందంటే అది నీళ్లపంపు వుండే వాష్ బేసిన్ మీదికి వాయ్యారంగా దూకి ఆ బేసిన్ చలవరాతి అంచుల్ని తన మూడు పంజాలతో కరిచిపట్టుకుని నాలుగో పంజాని బాలెన్సుకోసం గాలిలోకి సాచి వుంచుతుంది. అప్పుడది వెనుదిరిగి తన భుజంమీదనుంచి నాకేసి చూసి అంటుంది:

“గుర్. పంపు తిప్పు.”

నేను పంపు మర తిప్పి సన్నని నీటిధార వచ్చేటట్టు చేస్తాను. యూష్కా తన మెడను వాయ్యారంగా వంచి బేసిన్ అంచుమీద నిలబడి తన సన్నని గులాబిరంగు నాలుకతో గబగబా నీటిని కతుకుతుంది.

పిల్లలు తరచుగా నీళ్లు తాగవు, కాని తాగినప్పుడు మాత్రం చాలానీళ్లు, చాలాసేపు తాగుతాయి. ఒక్కొక్కప్పుడు నేను నికెల్ పూత పూసిన పంపు మరని వెనక్కి తిప్పి నీటి ప్రవాహం ఆగిపోయి చుక్కలు చుక్కలుగా మాత్రమే పడేట్టుచేసి దాన్ని ఏడిపిస్తాను.

అప్పుడు యూష్కా చీకాకువడుతుంది. తనకు యిబ్బందికరంగా వున్న భంగిమలో అసహనంతో తన పూతాన్ని మార్చుకుని తల వెనక్కి తిప్పుతుంది. రెండు వసుపువచ్చని గోమేధికాల్లాంటి కళ్లు మందలిస్తూ న్నట్టుగా నాకేసి తేరిచూస్తాయి.

“గుర్! ఇక మీ కొంటెచేష్టలు చాలు!” అన్నట్టుగా. ఆ తరువాత అది తన మూతితో పంపుమరని కొన్నిసార్లు పాడుస్తుంది.

నేను సిగ్గుపడి, ఉమాపణ వేడుకుని, పంపు మళ్ళీ తిప్పుతాను.

మరో ఉదాహరణ.

యూష్కా సోఫాముందు నేలమీద న్యూస్ పేపరు పక్కన కూర్చుంటుంది. నేను గదిలోకి వచ్చి ఆగుతాను. యూష్కా నాకేసి రెప్పవాలకుండా తేరిచూస్తుంది. నేను తిరిగి దానికేసి తేరిచూస్తాను. ఒక నిమిషం గడిచి పోతుంది. దాని కళ్లలోని భావం ఏమిటో నేను స్పష్టంగా తెలుసుకోగలను.

“నాకు ఏం కావాలో మీకు తెలుసు. కాని మీరు తెలియనట్టు నటిస్తున్నారు. సరే అయితే, నేను మిమ్మల్ని అడగదల్చుకోలేదు” అన్నట్టుంటుందా చూపు.

న్యూస్ పేపరుని తీసుకోడానికి నేను వంగుతాను. వెంటనే నాకు మెత్తని దబ్బుమన్న శబ్దం వినిపిస్తుంది. ఇప్పుడాపిల్లి సోఫాలోకి దూకి అక్కడ కనిపెట్టుకుని వుంటుంది. దాని చూపు మరింత కోమలం అవుతుంది.

నేను ఆ న్యూన్ పేపరుతో ఒక డేరాలాగ తయారుచేసి దానిమీద కప్పతాను. దాని కుచ్చుతోక మాత్రమే బైట వుంటుంది. అది దాన్ని మెల్లి మెల్లిగా కొంచెం కొంచెమే కాగితండేరా లోపలికి లాక్కుంటుంది. న్యూన్ పేపరు ఒకటి రెండు సార్లు బరబర ధ్వనిచేసి కదులుతుంది. అంతే. యూష్కా నిద్రలో మునిగిపోతుంది. నేను చప్పుడు కాకుండా మునివేళ్లమీద గదిలోంచి బైటికి వెళ్లిపోతాను.

యూష్కాతో ఇంట్లో నిర్మలమైన ఆనందంపొందే సమయాలుండేవి. అది నేను రాతి చాలా పొద్దు పోయేదాకా రాస్తూకూర్చున్నప్పుడు. రాయడమనేది ఎంతో విసుగెత్తించే వ్యావృత్తి, కాని మనం రాయడమనే అలవాటులో పడ్డామంటే అది మనకి బోలెడంత ప్రశాంతమైన సంతృప్తినిస్తుంది.

నేను కాగితంమీద నా కలంతో బరబర రాసేస్తూవుంటాను, అప్పుడు నాకు కావలసిన సరైన మాట తట్టనట్లు నాకు ఆకస్మికంగా అవగతమవుతుంది. రాత ఆగిపోతుంది. రాతి ఎంత ప్రశాంతంగా వుంది! దీపంలో కిరణనాయిలు హుస్ మంటూ శబ్దం చేస్తోంది. సముద్రపు అలల శబ్దం వినిపిస్తున్నట్లుంది. ఇది ఆ రాతి నిశ్శబ్దాన్ని మరింత ప్రగాఢం చేస్తుంది. జనమంతా నిద్రలు పోతారు, అన్ని జంతువులూ, గుర్రాలూ, పక్షులూ, పిల్లలూ, పక్కగదిలో కోల్య ఆటవస్తువులూ అన్నీ నిద్రపోతాయి. కుక్కలు కూడా మొరగడం మానేస్తాయి, ఎందుకంటే అవి కూడా నిద్రపోతాయి. నా కళ్లు బరువెక్కుతాయి,

నా ఆలోచనలు మనకబారుతాయి, ఎటెట్ తేలిపోతాయి. అప్పుడు నేను ఒక దట్టమైన అడివిలో వున్నానా లేక ఒక ఎత్తైన బురుజుపైన వున్నానా అనిపిస్తుంది. నేనప్పుడు కొంచెం ఉలిక్కిపడతాను. యూష్కా నేల మీదనుంచి మెల్లిగా నా రాతబల్లమీదికి దూకుతుంది. అది గదిలోకి రావడం నేను గమనించలేదు.

అది బల్లమీద ఒక చోట చుట్టూ తిరుగుతుంది. తనకి నచ్చిన స్థలం దొరికినప్పుడు కొంచెం తట పటాయించి, నా కుడిచేతిపక్కన వచ్చి కూర్చుంటుంది, నడుంవంచి, తన నాలుగు కాళ్లనీ చక్కగా పొట్టకిందికి ముడుచుకుని ఒక వూలుబంతిలాగ కూర్చుంటుంది, మొహమల్ మేజోళ్లలాగవుండే ముందరికాళ్ల పాదాలు రెండు మాత్రమే పైకి కనబడుతూ వుంటాయి.

మళ్ళీ నేను తొందర తొందరగానూ, ఉత్తేజంతోనూ రాయడం మొదలెడతాను. ఒక్కొక్కప్పుడు నేను తల కదలించకుండానే, ముప్పాతిక భాగం నాకేసి తిరిగివున్న పిల్లికేసి కీగంటిచూపు చూస్తాను. దాని మరకత మణుల్లాంటి పెద్ద కళ్లు దీపజ్వాల కేసి తదేకంగా చూస్తూవుంటాయి. దాని కనుపాపలోని నల్లని పగులు పైనుంచి కిందికి సన్నని రేజరుబ్లేడు అంచులాగ కనిపిస్తూవుంటుంది. నా కనురెప్పల వెంట్రుకల కదలిక ఎంత ఊణికమైనాసరే యూష్కా దాన్ని కనిపెట్టి తన తలను వాయారంగా నాకేసి తిప్పుతుంది. దాని కను పాపలలోని సన్నని గీతలలాగ వుండే పగుళ్లు మిలమిలమెరిసే నల్లని గుండ్రని చక్రాలలాగ అవుతాయి. వాటి చుట్టూ పసుపుపచ్చని అంచులు ఏర్పడతాయి.

“సరే, యూష్కా, మనం రాత కొనసాగిద్దాం.”

కలం బరబర బరుకుతూ పోతుంది. చక్కని పదాలు ధారావాహికంగా వాటంతటవే వచ్చేస్తాయి, ఆజ్ఞానుసారమైన, బహువిధమైన పదబంధాలుగా ఏర్పడతాయి. కొంతసేపటికి నా బుర్ర అలిసిపోతుంది, నడుం నెప్పెడుతుంది, నా కుడిచేతి వేళ్లు వణుకుతాయి. ఇంక నేను పని కట్టెయ్యడం మంచిదేమో.

యూష్కా కూడ అలాగే అనుకుంటుంది. అది చాలాకాలం కిందటే ఒక ఆటని కనిపెట్టింది: కాగితంమీద పంక్తులు ఏర్పడుతూవుంటే అది జాగ్రత్తగా కనిపెట్టి చూస్తూవుంటుంది, దాని కళ్లు నా కలాన్నే అనుసరిస్తూ వుంటాయి. నేను నా కలంనుంచి అసహ్యకరమైన చిన్నచిన్న నల్లని యీగల్ని కాగితంమీద ఒత్తుతున్నానని అనుకుంటుంది కాబోలు. అది ఆకస్మికంగా ఆఖరి యీగని తన పంజాతో ఒక్క చరుపు చరుస్తుంది. ఆ దెబ్బ ఎప్పుడూ మహావేగంగా పడి, కాగితమంతటా నల్లని నెత్తురు చిందుతుంది “పద యూష్కా, మనం పోయి పడుకుందాం. ఈ యీగల్ని కూడా రేపటి దాకా నిద్రపోనిద్దాం.”

నాకు ప్రియమైన అశోకవృక్షపు అస్పష్టమైన ఆకారం ఇప్పుడు కిటికీ అవతల కనబడుతోంది. యూష్కా నా కాళ్ల దగ్గర దుప్పటిమీద ముడుచుకుని పడుకుంటుంది.

యూష్కా మిత్రుడూ, అస్తమానం దాన్ని వేధిస్తూ వుండేవాడూ అయిన కోల్కకి ఒకనాడు జబ్బుచేసింది. జబ్బుగావున్న కుర్రాడి గదిలోకి పిల్లిని రానివ్వలేదు. బహుశా అది మంచిపనేనేమో. అది దేనినైనా పడదో

యవచ్చు, దేనినైనా పగలగొట్టవచ్చు, వాడికి నిద్రాభంగం కలిగించవచ్చు, లేదా భయం కలిగించవచ్చు. దూరంగా వుండమని దానికి ఎక్కువసార్లు చెప్పవలసిన అవసరం రాలేదు, అది పరిస్థితిని తొందరగానే గ్రహించింది. అయినప్పటికీ అది కుక్కలాగ గది బయట గుమ్మం దగ్గర తలుపు సందులో తన గులాబిరంగు మూతి దూర్చి పడుకునివుంది. ఆ నాలుగు రోజులూ కూడ అక్కడినుంచి కదలలేదు. తినడానికో కాసేపు బైటికి వెళ్లి రావడానికో మాత్రమే ఆ చోటు విడిచిపోయేది. దాన్ని అక్కడినుంచి కదిలించడం సాధ్యంకాలేదు. అంతేగాక అలా చేయడం క్రూరం కూడా అయివుండేది. ఆ గదిలోకి వెళ్తూ వస్తూ వుండేవాళ్లు దాన్ని దాటిపోయేవాళ్లు. దాన్ని పక్కకు తోసేవాళ్లు. ఎవరో దాని తోకని, పంజాలని తొక్కురు కూడా. అసహనంతో దాన్ని పక్కకి తన్నేసేవారు అలాంటప్పుడు అది వూరికే అరిచి, కొద్దిగా పక్కకు జరిగి ఆతరువాత మళ్ళీ మెల్లిగానే, అయినా పట్టుదలగా తన యధాస్థానంలోకి తిరిగివచ్చేది. ఇలా ప్రవర్తించే పిల్లిని గురించి ఇంతకుముందు నేనెన్నడూ వినలేదు, చదవలేదు. డాక్టర్లు దేనికైనా చాలా అరుదుగా ఆశ్చర్యపడతారు. అయినా, డాక్టర్ షెవ్చేంకో, ప్రసన్నమైన చిరునవ్వుతో ఇలా అన్నాడు:

“మీది చాలా చిత్రమైన పిల్లి. అది నిజంగా యిక్కడ కాపలా కాస్తోంది! ఎంత అసాధారణం!”

ఆ, నీకా, అది చిత్రమైనదనిగాని, అసాధారణమైనదనిగాని నేను అనుకోలేదు. యూష్కెకున్న జాలిని తలుపుకుంటే నా హృదయం ఇప్పటికీ ద్రవిస్తుంది.

వింత అయిన మరో విషయం కూడా వుంది. ఘోరమైన చివరి సంకటస్థితి గడచిపోయి, కోల్వ వ్యాధి నయంకావడం మొదలైన వెంటనే, వాడు ఏది కావాలంటే అది తినడానికీ, లేచి కూర్చోడానికీ, మంచంమీదే ఆడుకోడానికీ అనుమతి ఇవ్వబడిన వెంటనే, యూష్కె తన స్థానం విడిచిపెట్టింది. అది తన నిద్రాభారాన్నంతనీ తీర్చుకోడానికి బిడియపడకుండా నా పక్కమీద వచ్చిపడుకుంది. తరువాత చివరికి, కోల్వని మొదటిసారి పరామర్శించడానికి వెళ్ళినప్పుడది ఏమాత్రం ఉద్రిక్తపడినట్టు కనబడలేదు. వాడు దాన్ని తన గుండెలకి హత్తుకున్నాడు, నలిపాడు, ఏవేవో ముద్దుపేర్లు పెట్టి పిలిచాడు, కాని అది వాడి బలహీనపు చేతుల్లోనుంచి బైటికి జారివచ్చి “గుర్” అని కిందికి దూకి వెళ్ళిపోయింది.

ప్రియమైన నీకా, ఇప్పుడు నీకు మరికొన్ని విషయాలు చెబుతాను. బహుశా నువ్వు వాటిని నమ్మలేక పోవచ్చు. నేనీ విషయం చెప్పిన వాళ్ళందరూ అపనమ్మకంతోనూ, కొంచెం కపటమైన, బలవంతాన తెచ్చుకున్న, మర్యాదకోసమైన చిరునవ్వుతోనూ వినేవాళ్ళు. ఒక్కోసారి నా మిత్రులు ఇలా అనేవారు: “మీ రచయితలున్నారు చూశావా, వాళ్ళకి నిజంగానే పూహాకల్పనలు ఎక్కువ! ఎవరైనా మిమ్మల్ని చూసి యీర్ష్యచెందాలంటే. ఫోన్లో మాట్లాడేటందుకు కనిపెట్టుకుని వుండే పిల్లి ఎక్కడైనా వుంటుందా?”

కాని మా పిల్లి అలాంటి పని చేసింది. అదెలా జరిగిందో చెబుతాను విను, నీకా.

కోల్వ జబ్బు నయమై లేచి తిరగగల్గేసరికి వాడు బాగా చిక్కిపోయి, పాలిపోయి, నీరసంగా వున్నాడు. పెదవులు రక్తహీనంగా తెల్లబడిపోయాయి, కళ్ళు లోతుకుపోయాయి. వాడి అరచేతులు బాగా పల్చబడిపోయి ఎరుపు తగ్గి వున్నాయి. కాని మానవ కారుణ్యం ఒక మహత్తరమైన, అక్షయమైన శక్తి. ఆరోగ్యం బాగా కోలుకునేందుకని కోల్వని వాళ్ళమ్మతో ఒక మంచి శానిటోరియంకి పంపాం. అది మేముండేచోటుకి రెండు వందల మైళ్ళ దూరంలో వుంది. పెట్రోగ్రాడ్ నుంచి డైరెక్ట్ టెలిఫోన్లో అక్కడివాళ్ళతో మాట్లాడవచ్చు. కొంచెం ప్రయత్నంమీద మేముండే శివారుకి కూడా కనెక్షన్ సంపాదించగలిగేవాళ్ళం, మాయింట్లో ఫోన్ వుంది. ఈ సంగతిని కోల్వ అమ్మ చాలా చురుకుగా కనిపెట్టింది. ఒక రోజున ఫోనులో పరిచితమైన కంఠధ్వనులు వినడం నాకెంతో సంతోషం, కావలసినంత ఆశ్చర్యం కలిగించింది. మొదట కొంచెం అలసిన, ముక్తసరి అయిన స్త్రీ కంఠం, ఆ తరువాత ఆప్యాయమైన ఉల్లాసకరమైన పిల్లవాడి కంఠం వినిపించాయి.

యూష్కె పెద్దా, చిన్నా మిత్రులిద్దరూ ఇల్లు విడిచివెళ్ళిన తరువాత విపరీతంగా కలవరపడి పోయింది, ఇబ్బందిపడిపోయింది. అన్ని మూలల్లోనూ వెతుకుతూ గదులన్నీ తిరిగింది. వాసనచూసి భావగర్భితంగా “మ్యావ్” అనేది. చాలకాలంగా మాకున్న పరిచయం అంతటిలోనూ యీ మాటను అది నాతో అనడం

ఇదే మొదటిసారి. పిల్లల భాషలో ఆ మాట అర్థం ఏమిటో నేను చెప్పలేను కాని మనుషుల భాషలో దాని అర్థం స్పష్టంగా ఇది: “ఏమైంది? వాళ్లెక్కడ? వాళ్లెందుకు కనబడ్డారేదు?”

అది కళ్లు పెద్దవిచేసి నావంక తేరి చూసేది. పచ్చని ఆ కళ్లలో వింతనీ, సమాధానం చెప్పమని డిమాండ్ చేసే ప్రశ్ననీ నేను అర్థంచేసుకోగలను.

మళ్ళీ అది బల్లవరుపు నేలమీద పడుకోడం ఆరంభించింది. యీసారి నా రాతబల్లకీ, మంచానికీ మధ్య నున్న ఇరుకు సందులో పడుకునేది. మెత్తని పడకకుర్చీలోగాని, సోఫాలోగాని పడుకునేటట్లు ఆకర్షించడానికి నేను చేసిన ప్రయత్నాలన్నీ వృథాయాయి. అందుకది ససేమిరా ఒప్పుకోలేదు. నేను దాన్ని ఎత్తుకు తీసుకు వెళ్లి అందులో కూర్చోబెట్టినా ఒక్క నిమిషం కూర్చుని, మర్యాదగా కిందికి దూకి చీకటిగా, గట్టిగా, చల్లగా వుండే ఆ మూలకే మళ్ళీ వెళ్లి పడుకునేది.

మా టెలిఫోన్, ఒకమూల గదిలో చిన్న గుండ్రబల్లమీద వుంది. దాని పక్కన జార్లపడటానికి వీలులేని పేము కుర్చీ వుంది. శానిటోరియంలోని వాళ్లతో నేను జరిపిన ఏ టెలిఫోన్ సంభాషణప్పుడు యూష్కె నా

కాళ్ల దగ్గరకు వచ్చి కూర్చోడాన్ని నేను గమనించానో నాకు జ్ఞాపకంలేదు. ఒకటి మాత్రం జ్ఞాపకం వుంది. వాళ్లు నాకు మొదట ఫోనుచేయడం మొదలుపెట్టిన కొద్ది రోజుల తర్వాత అన్నట్లు గుర్తు. అప్పటినుంచి టెలిఫోన్ మోగినప్పుడల్లా వెంటనే ఆ పిల్లి పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చేది, చివరికది ఆ గదిలోనే మకాం పెట్టేసింది.

యూష్కాని నేను తొందరగా అర్థంచేసుకోలేకపోయాను. నేను కోల్యతో ఫోనులో బుజ్జగింపుగా మాట్లాడేటప్పుడు అది చదీచప్పుడూలేకుండా నేలమీదనుంచి ఎగిరి నా భుజంమీద కూర్చునేంతవరకూ 'దాని ఉద్దేశమేమిటో నేను గ్రహించలేదు. అది నా భుజంమీద కూర్చుని ముందుకు వంగి తన తలను నా దవడపక్కనుంచి టెలిఫోన్మీదికి సాచి చెవులు నిక్కబెట్టుకుని వినసాగింది.

అప్పుడు నాలో నేను ఇలా అనుకున్నాను: “పిల్లివి చాలా చురుకైన చెవులు. ఏమైనా అది కుక్కకంటే బాగా వినగలదు, మనిషికంటే మరీ బాగా వినగలదు.” యూష్కా ఎల్లప్పుడూ మా అడుగుల చప్పుడు గుర్తు పట్టేది, మేం మా స్నేహితుల యింటికి వెళ్లి రాత్రి పొద్దుపోయి వచ్చినప్పుడల్లా అది మమ్మల్ని కలుసుకునేందుకు

మూడు అడ్డరోడ్లు దాటి ముందుకు పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చేది. అంటే దాని అర్థం అది మా కుటుంబంలో ప్రతి ఒక్కరినీ బాగా ఎరుగునన్నమాట.

ఇంకో సంగతి. గియోర్గి అనే నాలుగేళ్ల చిలిపి కుర్రాడుండేవాడు. వాడు మొదటిసారి మా యింటికి వచ్చి నప్పుడు యీ పిల్లని పట్టుకుని చెవులు పీకీ, దాన్ని పట్టుకు పిసికీ, దాన్ని తన పొట్టకి గట్టిగా అదిమిపట్టుకునే బాధించాడు. ఆ చేష్టలన్నిటినీ అది అసహ్యించుకుంది. కాని అత్యంత మర్యాదస్తురాలు అవడంవల్ల వాణ్ణి ఒక్కసారి కూడా గీరలేదు. అయినా దాని తరవాత ఆ కుర్రాడు మా యింటికి వచ్చినప్పుడల్లా, అది రెండు వారాల తర్వాతగానీ, ఒకనెల తరవాతగానీ, ఇంకా ఆలస్యంగాకానీ, గుమ్మంలో వాడి కీచు గొంతు వినపడి వినపడ గానే జారిగొల్పేలాగ ఒక అరుపు అరిచి రక్షణకోసం పారిపోయేది. అది కనక వేసవికాలం అయితే తెరిచివున్న దగ్గరి కిటికీలోనుంచి బైటికి దూకేసేది. చలికాలం అయితే సోఫాకిందనో, డ్రాయరు కిందనో దూరి కూర్చునేది. నిజంగా దానికి చాలా గొప్ప జ్ఞాపకశక్తి వుంది.

“అది కోల్వ తియ్యని కంఠస్వరాన్ని గుర్తుపట్టడంలోనూ, తన ప్రేయమిత్రుడు ఎక్కడ దాగివున్నావో తెలుసుకోడానికి ప్రయత్నించడంలోనూ అంత వింత ఏముంది?” అని నేను అనుకున్నాను.

నా పూహ సరిఅయినది అవునో కాదో పరీక్షించుకుందామనుకున్నాను. ఆ రాత్రే నేను మా పిల్లి ప్రవర్తననంతనీ వివరంగా వర్ణిస్తూ, యీసారి కోల్వ నాతో ఫోనులో మాట్లాడినప్పుడు వాడు యింట్లో మామూలుగా యూష్కెతో చెప్పే తియ్యని మాటల్ని పునశ్చరణ చెయ్యమని శానిటోరియంకి ఉత్తరం రాశాను. అప్పుడు నేను ఫోను రిసీవరుని యూష్కె చెవిదగ్గర పెట్టి వుంచుదామనుకున్నాను.

నాకు వెంటనే సమాధానం వచ్చింది. యూష్కె తనపట్ల వున్న ఆరాధనాభావానికి కోల్వ ఎంతో ముగ్ధుడై పోయాడు. దానికి తనను జ్ఞాపకం చెయ్యమని నన్ను కోరాడు. రెండు రోజులలో వాడు నాతో ఫోనులో మాట్లాడతానన్నాడు. మూడో రోజున వాళ్లు మాటాముల్లే కట్టుకుని ఇంటికి తిరిగి వచ్చేస్తారట.

నిజంగానే మర్నాడు ఉదయం టెలిఫోన్ ఆపరేటరు, నాకు శానిటోరియంనుంచి ట్రంక్ కాల్ వచ్చిందని తెలియజేసింది. యూష్కె నా పక్కనే నేలమీద నుంచునివుంది. నేను దాన్ని ఎత్తుకుని నా ఒడిలో కూర్చో బెట్టుకున్నాను. ఆ తరువాత కోల్వ కీచుగొంతుక ఫోనులో వినిపించింది. వాడు ఎన్నో కొత్త అనుభవాలను గురించి, కొత్త మిత్రులను గురించి చెప్పాడు. ఇంటిని గురించి ఎన్నో ప్రశ్నలడిగాడు. ఎన్నో కోరికలు కోరాడు. ఎన్నో సూచనలు చేశాడు. నాకున్న కోరికను వాడికి చెప్పడమే దుర్లభమైపోయింది.

“బాబూ, కోల్వ, నేను ఫోను రిసీవరుని యూష్కె చెవిదగ్గర పెడతాను దానితో నాలుగు తియ్యని మాటలు మాట్లాడుదూ” అన్నాను.

“ఏంమాటలు? నాకేం మాటలు రావడంలేదు” అన్నాడు వాడు నిరుత్సాహంగా.

“బాబూ, యూష్కె చెవియొగ్గి వింటోందిరా. తొందరగా దానితో ఏవో నాలుగు మంచిమాటలు చెప్పు.”

“కాని ఏం మాట్లాడాలో తెలియడంలేదు. నాకేం జ్ఞాపకంలేవు. అన్నట్టు మీరు నాకోసం యిక్కడున్నదానిలాంటి ఒక పక్షి పంజరాన్ని కొంటారా? కిటికీ దగ్గర వేలాడగట్టుదాం?”

“మా నాన్నవికాదూ, నువ్వు చాలా మంచివాడివి. నువ్వు యూష్కెతో మాట్లాడతానని వాగ్దానం చేశావు కదురా.”

“కాని పిల్లిభాష ఎలా మాట్లాడాలో నాకు తెలియదు. నేను మాట్లాడలేను. నేను మర్చిపో—యాను.”

టెలిఫోన్లో ఏదో క్లిక్ మంది. ఆపరేటరు కోపంతో ఇలా అంది మా సంభాషణకు అడ్డంతులుతూ:

“మీరు చెత్తకబుర్లు మాట్లాడడానికి వీలులేదు. రిసీవరు కిందపెట్టేయండి. ఇతరులు ఫోనుకోసం వేచివున్నారు.”

టెలిఫోన్ క్లిక్ మంది. ఫోన్లో మర్మర శబ్దం ఆగిపోయింది.

ప్రయోగం విఫలమైంది. ఎంతో విచారకరం. మా తెలివిగల పిల్లి తనకు పరిచితమైన, ప్రేయమైన మాటలకు తన మృదువైన “గుర్” శబ్దంతో సమాధానం యిస్తుందో లేదో చూద్దామని ఎంతో ఆశించాను.

యూష్కె కథ యింతే.

అది ముసలిదైపోయి యిటీవలనే చచ్చిపోయింది. ఇప్పుడు మాకు మొహమల్లాంటి బొచ్చున్న గండుపిల్లి వుంది. ప్రేయమైన నీకా, నీకు దాన్ని గురించి మరోసారి చెబుతానులే.

సుప్రసిద్ధ రష్యన్ రచయిత ఎ. కుప్రీన్ (1870-1938)
చాలా నవలలూ, కథలూ రాశారు. ఆయన రాసిన కథలలో జంతువులను
గురించిన కొన్ని చక్కని కథలు ఉన్నాయి. ఇదివరకు మేము వెలువరించిన
“ఎనుగు” కథ నువ్వు చదివి ఉంటావనుకుంటున్నాం. ఇప్పుడు “యాష్కా”
అనే పిల్లి గురించిన కథ చదువు. ఇది నీకు నచ్చుతుందని ఆశిస్తున్నాం.

ప్రచురణకర్తలు

అనువాదం: కొండేపూడి లక్ష్మీనారాయణ
చిత్రాలు: డి. వార్వోవ్స్కీ

A. КУПРИН
Юшка
на языке телугу

© తెలుగు అనువాదం “ప్రగతి” ప్రచురణాలయం 1981
సోవియట్ యూనియన్ లో ముద్రింపబడింది

“ప్రగతి” ప్రచురణాలయం
మాస్కో